

7/12387
G-K 58

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü

Sayı : B050MAH065000/13067
Konu : 7/12387 sayılı
yazılı soru önergesi

05/2013

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi :a)TBMM Başkanlığının 26/11/2012 tarihli ve 153124 sayılı yazısı.
b)Başbakanlığın 03/12/2012 tarihli ve 5142 sayılı yazısı.

İstanbul Milletvekili İhsan ÖZKES'in 7/12387 sayılı yazılı soru önergeleri ile ilgili olarak yapılan incelemede;

Yargı kararı ile iptal edilen 30.04.2005 tasdik tarihli 1/5000 ölçekli Tarihi Yarımada Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı ile bu plana ait 1/1000 alt ölçekli 21.05.2005 tasdik tarihli Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planlarının hazırlanma sürecinde; Plan eki Tarihi Yarımada Kültür ve Tabiat Varlıkları Yeraltı-Yerüstü Envanter Paftaları ve Listeleri (Kültür ve Tabiat Varlıkları Yeraltı ve Yerüstü Envanteri) ile Kaynaklarla Mevcut ve Kayıp Eski Eser Araştırma Paftaları ve Listeleri (Mevcut ve Kayıp Eski Eser Araştırma Envanteri) çalışmasında yer alan tescilli kayıp eserler yanında tescil kararı bulunmayan ve yazılı kaynaklarda ve eski haritalarda belirlenen eserlerin de tespitinin yapıldığı, envanter çalışmasında yer alan kayıp tescilsiz eserlerin ihyası hakkında; Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Kurulu'nun 05.11.1999 gün ve 660 sayılı "Taşınmaz Kültür Varlıklarını Gruplandırılması, Bakımı ve Onarımları" konulu İlke Kararı ile tanımlanan Yeniden Yapma (Rekonstrüksiyon) maddesi çerçevesinde gerekli çalışmalar yapıldığı,

30.04.2005 tasdik tarihli 1/5000 ölçekli Tarihi Yarımada Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı ile bu plana ait 1/1000 alt ölçekli 21.05.2005 tasdik tarihli Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planları yürürlükte olduğu dönem ile söz konusu planların yargı kararı ile iptal edilmesi ve İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığınca yeni planların hazırlanması sürecinde kayıp eser ihya kararları ile ilgili olarak İstanbul IV Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulunun 02.07.2008 tarih ve 2175 sayılı kararında "...yargı kararlarıyla iptal edilen 1/5000 ölçekli Tarihi Yarımada (Eminönü-Fatih) Koruma Amaçlı Nazım İmar Planının yeniden değerlendirilmesi sonucunda, Planda ihyası öngörülen ancak özgün yerinde ihya edilemeyen yapıların ihya kararlarının kaldırılarak bu alanlarda mevcut plan şartlarının sağlanmasına, Rekonstrüksiyona yönelik bilgi ve belgesi yeterli olan ve ihyası öngörülen yapıların tescili yapıldıktan sonra plana işlenmesine..." denildiği,

98 adet dini tesis alanı (bir adet cami iki kez yazılmıştır) 2005 tasdik tarihli Tarihi Yarımada imar planlarında yer almamakta olup bahse konu 98 adet Dini Tesisin, (Cami), plan öncesi plan çalışmalarında kullanılmak üzere hazırlanan Kayıp Eser Envanter çalışmasında olduğu,

02.07.2008 tarih ve 2175 sayılı Kurul Kararı gereği 2005 tasdik tarihli imar planlarına işlenmiş olan 33 adet Dini Tesis (Cami) Alanı, sonraki süreçte hazırlanan 30.12. 2011 tasdik tarihli Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı ve 04.10.2012 tasdik tarihli Koruma Amaçlı Uygulama imar planında:

13 adet kayıp eser rekonstrüksiyona yönelik bilgi ve belgesi olduğu ve özgün yerinde ihya edilebileceği için dini tesis (Cami) alanı olarak ihyasının önerildiği,

12 adet kayıp eser sosyal donatı alanı lejandında kaldığı, 6 adeti özgün yerinde ihya edilemediği ve rekonstrüksiyona yönelik bilgi ve belgesi olmadığı için, 6 adet eser ise özgün yerinde olmasına karşın rekonstrüksiyona yönelik yeterli bilgi ve belgesi bulunmadığı için çevresindeki plan şartlarına uyumlu olarak sosyal donatı alanları olarak ayrıldığı,

8 adet kayıp eser sosyal donatı alanları dışında çeşitli fonksiyon alanları lejandında kaldığı, 7 adedi özgün yerinde ihya edilmediği ve rekonstrüksiyona yönelik bilgi ve belgesi olmadığı için, 1 adet eser özgün yerinde olmasına karşın rekonstrüksiyona yönelik bilgi ve belgesi bulunmadığı için diğer fonksiyon alanları olarak ayrıldığı, ayrıca 2005 tasdik tarihli imar planlarına işlenmiş olan 2 adet dini tesis (Cami) alanı da plan onama dışı alanda (Kültür ve Turizm Bakanlığı yetkisindeki alan - Sultanahmet Turizm Alanı) kaldığı,

Kayıp eser bilgi paftasında yer alan ve 30.04.2005 tasdik tarihli 1/5000 ölçekli Tarihi Yarımada Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı ile bu plana ait alt ölçekli 21.05.2005 tasdik tarihli 1/1000 ölçekli Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planlarında dini tesis (Cami) alanı olarak değerlendirilememiş olan 56 adet kayıp eserden 26 adeti; 4 adeti taşıma yolu ile oluşturulmuş parsel olduğu, 13 adedi ise bilgi ve belgesi olmadığı, 8 adedi üzerinde tescilli eser olduğu, 2 adedi de Fatih Külliyesine ait Şifahane alanı üzerinde yer aldığından sosyal donatı alanları olarak ayrıldığı, 30 adedinin ise; 3 adeti taşıma yolu ile oluşturulmuş parsel, 2 adeti üzerinde tescilli eser olduğu, 25 adedinin bilgi ve belgesinin olmadığından çeşitli fonksiyon alanlarına ayrıldığı,

İmar planlarının yürürlüğe girmesinden sonra Fatih Belediye Meclisinin 05.12.2012 tarih ve 2012/96 sayılı kararı ile 21.05.2005 tarihinde onanan 1/5000 ölçekli Koruma Amaçlı Nazım İmar Planında yer alan 24 adet caminin 30.12.2011 tasdik tarihli 1/5000 ölçekli Koruma Amaçlı Nazım İmar Planlarına işlenmesi kararının alındığı,

Dünya kültür mirası listesinde yer alan Tarihi Yarımada'nın kültür işlevini üstlenmesi için pek çok eski esere kültür fonksiyonu yanında işlevsel koruma anlayışına uygun şekilde bölge ihtiyacı donatılar da verilerek, bunların korunması, yaşatılması kayıp eserlerin ihyasının hedeflendiği,

57 adet kayıp tekke ve medrese yapılarının bulunduğu parseller 2005 tasdik tarihli imar planlarında 47 adedi kamu yararına olacak şekilde muhtelif donatı alanları (10 adet Belediye kültür tesisi alanı, 4 adet Belediye sağlık alanı, 5 adet dini tesis alanı, 2 adet eğitim tesisi alanı, 2 adet idari tesis alanı, 6 adet semt konağı, 3 adet kreş alanı, 8 adet kültür tesis alanı, 7 adet yol alanı) 10 adet konut alanı olarak ayrıldığı, 57 adet kayıp tekke ve medrese yapılarının bulunduğu parseller 2011 tasdik tarihli imar planlarında ise 43 adedi kamu yararına olacak şekilde muhtelif donatı alanları (8 adet dini tesis alanı, 2 adet eğitim tesisi alanı, 1 adet idari tesis alanı, 1 adet İtfaiye alanı, 2 adet kültür tesis alanı, 6 adet park alanı, 15 adet sosyal kültürel tesis alanı, 1 adet Üniversite alanı, 7 adet yol alanı) 12 adet konut alanı, 1 adet ticaret alanı, 1 adet kültür tesis alanı da plan onama dışı alanda (Kültür ve Turizm Bakanlığı yetkisindeki alan - Sultanahmet Turizm Alanı) kaldığı, tekke ve medrese yapılarının 31 adedinin 2005 tasdik tarihli imar planlarında işli olduğu da sonraki süreçte hazırlanan 2011 tasdik tarihli imar planlarında ise işli olmadığı ifade edildiği, fakat incelendiğinde 29 adet tekke ve medrese yapısının kamu yararına olacak şekilde muhtelif donatı alanlarına 2011 tasdik tarihli imar planlarında da ayrıldığı görüldüğü,

55 adet kayıp sivil mimarlık örneği yapılarının bulunduğu parseller 2005 tasdik tarihli imar planlarında 37 adedi kamu yararına olacak şekilde muhtelif donatı alanları (5 adet Belediye kültür tesisi alanı, 1 adet dini tesis alanı, 1 adet eğitim tesisi alanı, 4 adet kreş alanı, 7 adet kültür tesis alanı, 1 adet park alanı, 1 adet hamam alanı, 2 adet Belediye sağlık alanı, 7 adet yol alanı), 17 adet konut alanı, 1 adet ticaret alanı olarak ayrıldığı, 55 adet kayıp sivil mimarlık örneği yapılarının bulunduğu parseller 2011 tasdik tarihli imar planlarında ise 36 adedi 31 adedi kamu yararına olacak şekilde muhtelif donatı alanları (9 adet sosyal kültür tesisi alanı, 2 adet dini tesis alanı, 1 adet kültür tesis alanı, 1 adet meydan alanı, 3 adet park alanı, 2 adet sağlık alanı, 12 adet yol alanı), 20 adet konut alanı, 4 adet ticaret alanı, 1 adet konaklama alanı olarak ayrıldığı, kayıp sivil yapılarının 20 adedinin 2005 tasdik tarihli imar planlarında işli olduğu sonraki süreçte hazırlanan 2011 tasdik tarihli imar planlarında ise işli olmadığı ifade edilmekte fakat incelendiğinde 16 kayıp sivil mimarlık örneği yapısının kamu yararına olacak şekilde muhtelif donatı alanlarına 2011 tasdik tarihli imar planlarında da ayrıldığı görüldüğü,

Ayrıca 04.10.2012 tasdik tarihli K.A. Uygulama imar planı plan notlarında;

'... 1-9. Tarihi Yarımada'da; Korunması Gerekli Kültür Varlıkları Envanterinde yer alan Taşınmaz Kültür Varlığı anıt eser yapıların (medrese, han, hamam, sıbyan mektebi, tekke vb.) asli fonksiyonu ile kullanılması esastır. Bu yapılara özgün işlevinin güncelliğini yitirmesi veya yok olması sebebiyle özgün işleviyle kullanılamaması durumunda ise asli fonksiyonuna en yakın çağdaş işlev veya ilgili kurum ve kuruluşların uygun görüşü alınmak kaydıyla, içinde yer aldığı bölgenin ihtiyacı doğrultusunda asli fonksiyonuna yakın eğitim-sağlık-kültür-idari tesis gibi kamuya açık yeni işlevler verilecektir.

Planda gösterilen korunması gerekli Taşınmaz Kültür Varlığı (tescilli anıt eser ve sivil mimarlık örneği yapılar) eserler ölçek hassasiyetinde şematik işlenmiş olup; yapı oturumu ve gabarilerinde ilgili Koruma Kurullarınca onaylanmış restorasyon projeleri doğrultusunda uygulama yapılacaktır. Yerinde mevcut olmayan kayıp korunması gerekli Taşınmaz Kültür Varlığı (tescilli anıt eser ve sivil mimarlık örneği yapılar) eserler; eser araştırması ve arkeolojik kazı sonuçları elde edilecek bulgu ve temel izleri, rölöve, restitüsyon ve rekonstrüksiyon projeleri ilgili Koruma Kurulunca değerlendirilerek alınacak karar doğrultusunda uygulama yapılacaktır...' denildiğinden ve ayrıca Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Kurulu'nun 05.11.1999 gün ve 660 sayılı "Taşınmaz Kültür Varlıklarını Gruplandırılması, Bakımı ve Onarımları" konulu İlke Kararı ile tanımlanan yeniden yapma (Rekonstrüksiyon) maddesinde ve İstanbul IV Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulunun 02.07.2008 tarih ve 2175 sayılı kararında belirtildiği üzere bahis konusu eserler hakkında Koruma Kurullarınca henüz karar alınamadığından kayıp eser bilgi paftasında yer alan tekke-Medrese yapılarının konturlarının planlara aktarılmadığı,

Yukarıda yapılan açıklamalarla Tarihi Yarımada'nın kültürel, tarihi ve dini mirasını yok edici ve rant getirici çalışmalar yapılmadığı, şehircilik ilkeleri temeli üzerinde koruma amaçlı planlama yapıldığının anlaşılabildiği,

Üçler Mescidi olarak tanımlanan alan 228 ada ortasında yer almakta olup günümüzde yalnızca minare kaidesinin bir kısmı bulunmaktadır. Büyükşehir Belediye Başkanlığınca hazırlanan 30.04.2005 tasdik tarihli Tarihi Yarımada Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı çalışması kapsamında ilgili koruma kurullarınca tasdik edilen Fatih İlçesi, (Tarihi Yarımada) kaynaklarla mevcut ve kayıp taşınmaz kültür varlığı araştırma paftaları ve listeleri (Mevcut ve Kayıp E.E.Araştırma Envanteri) içerisinde söz konu Üçler Mescidi; yazı eki envanter örneğinde görüleceği gibi 228 adanın Üçler Sokak ile At Meydanı caddesi kesişimi olan güney batı ucunda yer aldığı, söz konusu plan sürecinde yeri boş ve vakıf parseli olan 10-11 parsellerde ihyasına karar verildiği, ancak söz konusu planların yargı sürecinde iptali sonrası yeniden hazırlanan koruma planları çalışmasında ilgili koruma kurullarınca kayıp eser ihyaları yeniden değerlendirilmiş eserin özgün yerinde ihya edilmesi çalışması kapsamında yeterli

bilgi ve belge bulunamadığı için Üçler Mescidi olarak planlara dini tesis alanı olarak aktarılmadığı, taşınmaz imar verilmesi yerine donatı alanı olarak gelecekte ihyasını sağlayıcı şekilde korunmasının hedeflendiği, bu çerçevede 04.10.2012 tasdik tarihli 1/1000 ölçekli koruma Amaçlı Uygulama İmar Planında Üçler Mescidi'nin yer aldığı belirlenen 228 ada 15 parsel sosyal kültürel tesis alanına alındığı, söz konusu plana ait plan notlarının "Planda gösterilen korunması gerekli Taşınmaz Kültür Varlığı (tescilli anıt eser ve sivil mimarlık örneği yapılar) eserler ölçek hassasiyetinde şematik işlenmiş olup; yapı oturumu ve gabarilerinde ilgili Koruma Kurullarınca onaylanmış restorasyon projeleri doğrultusunda uygulama yapılacaktır. Yerinde mevcut olmayan kayıp korunması gerekli Taşınmaz Kültür Varlığı (tescilli anıt eser ve sivil mimarlık örneği yapılar) eserler; eser araştırması ve arkeolojik kazı sonuçları elde edilecek bulgu ve temel izleri, rölöve, restitüsyon ve rekonstrüksiyon projeleri ilgili Koruma Kurulunca değerlendirilerek alınacak karar doğrultusunda uygulama yapılacaktır... ' hükmü gereğince; taşınmazda yapılacak araştırmalar temel izleri, arkeolojik kazılar sonrasında yeterli bilgi ve belgesine ulaşıldığında eserin meri koruma mevzuatı çerçevesinde ihyasının mümkün olacağı, soru önergesinde "1516 yılında yapılan ve namazgah olarak kullanılan "Üçler Mescidi"nin yıkılarak yerine otel yapılması izni Fatih Belediyesi tarafından verilmiş midir" ifadesinin yanıltıcı ve eksik bilgiden kaynaklandığı, gerçeği yansıtmadığı, mevcut herhangi bir Üçler Mescidi'nin önergede bahsi geçtiği gibi yıkımı ve herhangi bir otel yapım izni Belediyesince verilmediği, meri mevzuat uyarınca da verilmesinin mümkün olmadığı,

Sonuç olarak; imar planları hazırlama sürecinde ilgili mevzuat gereği, alanda ilgili meslek odaları, sivil toplum kuruluşları, üniversitelerin ilgili bölümleri, koruma alanı içinde yaşayan hane halkları ve faaliyet gösteren işyeri sahipleri ve etkilenen hemşerilerin katılımının da sağlandığı toplantılar yapıldığı, hazırlanan planların yürürlüğe girebilmesi için İlçe ve Büyükşehir Belediye Başkanlıkları meclislerince görüşülüp onayladıktan sonra Kültür ve Turizm Bakanlığının ilgili Koruma Kurullarınca incelenerek uygun bulunmasının gerektiği

Tarihi Yarımada Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı çalışmasında; "Tarihi Yarımada'nın evrensel düzeyde taşıdığı tarihi, kültürel ve mimari özdeğerleri korunarak tarihi, kültürel kimliği ile özdeşleşen bir tarihi merkez statüsünün kazandırılması" amacına uygun olarak belirlenen "Tarihi çevrenin, anıt eserler ve sivil mimarlık örnekleri ile bir bütün içinde fiziksel kaliteyi yükselterek korunmasının etkin ve dinamik bir planlama süreci içinde ele alınması, Tarihi Yarımada'nın çağlar boyu devam ettirdiği sosyo-kültürel işlevlerin korunmak ve geliştirmek suretiyle sürdürülebilirliğin sağlanması" politikaları çerçevesinde Suriçi'nde sosyal-kültürel tesis alanları planlamasının yapıldığı,

Dünya kültür mirası listesinde yer alan Tarihi Yarımada'nın kültür işlevini üstlenmesi için pek çok eski esere kültür fonksiyonu yanında işlevsel koruma anlayışına uygun şekilde bölge ihtiyacı donatılar da verilerek, bunların korunması, yaşatılması, kayıp eserlerin ihyasının hedeflendiği,

Tarihi Yarımada Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı hazırlama sürecinde; plan eki Tarihi Yarımada Kültür ve Tabiat Varlıkları Yeraltı-Yerüstü Envanter Paftaları ve Listeleri (K ve TV Yeraltı ve Yerüstü Envanteri) ile kaynaklarla mevcut ve kayıp eski eser araştırma paftaları ve listeleri (Mevcut ve Kayıp Eski Eser Araştırma Envanteri) çalışmasında yer alan tescilli kayıp eserler yanında tescil kararı bulunmayan ve yazılı kaynaklarda ve eski haritalarda belirlenen eserlerin de tespitinin yapıldığı, bu şekilde belirlenen kayıp eserlerden tescilli olanların tamamı ölçeği doğrultusunda, asli ya da uygun fonksiyonlar verilerek planlara aktarıldığı,

Tarihi Yarımada Koruma Amaçlı Nazım İmar Planında, plan eki Tarihi Yarımada Kültür ve Tabiat Varlıkları Yeraltı-Yerüstü Envanter Paftaları ve Listeleri (K ve TV Yeraltı ve Yerüstü Envanteri) ile Kaynaklarla Mevcut ve Kayıp Eski Eser Araştırma Paftaları ve Listeleri (Mevcut ve Kayıp EE Araştırma Envanteri) çalışmasında yer alan kayıp tescilsiz

eserlerin ihyası hakkında; Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Kurulu'nun 05.11.1999 gün ve 660 sayılı "Taşınmaz Kültür Varlıklarını Gruplandırılması, Bakımı ve Onarımları" konulu İlke Kararı ile tanımlanan yeniden yapma (Rekonstrüksiyon) maddesi çerçevesinde gerekli çalışmaların yapıldığı,

Tarihi Yarımada Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı hazırlanırken, Tarihi Yarımada'daki mevcut ve kayıp anıt eserlerin tespit edilerek gün ışığına çıkartılması; geleneksel mahalle dokusu ve anıtsal eserlerin çevrelerindeki eski sokak dokusunun tespit edilebilmesi ve bugünkü kadastral doku ile karşılaştırılmasının yapılabilmesi; anıt eserlerin çevrelerindeki kötü ve çirkin yapılanmaların tespitlerinin yapılarak ortaya konması ve rehabilite edilmesine yönelik, eski haritalardan ve kaynaklardan yararlanılarak kayıp eser araştırmasının yapıldığı,

Bu çalışmada öncelikle 1848 tarihli Mühendishane, 1875 tarihli Ekrem Hakkı Ayverdi, 1911 tarihli Alman Mavileri, 1904-1906 tarihli Goad, 1923-1943 tarihli Pervititch, Suat Nirven ve M ller Wiener haritaları sayısal ortama aktarılmış ve tek tek mevcut kadastral doku ve halihazır haritalarla çakıştırıldığı, böylece eski haritalarda olup bugün yerinde olmayan kayıp eski eserlerin belirlendiği ve farklı haritaların bir arada değerlendirilmesi sonucu da sentezinin çıkartıldığı, haritalar haricinde, tüm kütüphaneler, Vakıflar Genel Müdürlüğü Arşivi, Eski Eser Encümeni Arşivi, İBB ve İlçe Belediye Başkanlıkları Arşivleri,  niversite Kütüphaneleri, Alman Arkeoloji Enstitüsü Arşivi, Fransız Anadolu Araştırmaları Enstitüsü Arşivi taranarak, kitap, makale, fotoğraf ve belgelerden de faydalanıldığı,

Sonuca kayıp eser araştırması tamamlandıktan sonra, tespit edilebilen tüm kayıp eserlerle ilgili olarak; mimari dönemi, özellikleri, mevcut durumu, ihya edilemeyeceği gibi plan kararlarının geliştirilmesi sürecinde plana altlık teşkil edecek "Kayıp Eser Bilgi Paftası" nın hazırlandığı,

30.04.2005 tt.li 1/5000  l ekli Tarihi Yarımada Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı ile bu plana ait alt ölçekli 21.05.2005 tt.li 1/1000  l ekli Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planlarının yürürlükte olduğu dönem ile söz konusu planların yargı kararı ile iptal edilmesi ve Belediyelerince yeni planların hazırlanması sürecinde, Kayıp Eser Bilgi Paftasında yer alan kayıp eserlerle ilgili olarak ihya kararları ilgili Koruma Kurullarınca değerlendirildiği,

İstanbul IV Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulunun 02.07.2008 tarih ve 2175 sayılı kararında " ...yargı kararlarıyla iptal edilen 1/5000  l ekli Tarihi Yarımada (Eminönü-Fatih) Koruma Amaçlı Nazım İmar Planının yeniden değerlendirilmesi sonucunda, planda ihyası öngörülen ancak özgün yerinde ihya edilemeyen yapıların ihya kararlarının kaldırılarak bu alanlarda mevcut plan şartlarının sağlanması, rekonstrüksiyona yönelik bilgi ve belgesi yeterli olan ve ihyası öngörülen yapıların tescili yapıldıktan sonra plana işlenmesine..." yönelik karar verildiği, bu değerlendirme kayıp eski eser ihyaları ile ilgili olarak plan kararlarını yönlendirici olduğu,

Bu karar gereği 30.04.2005 onanlı 1/5000  l ekli Tarihi Yarımada Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı ile bu plana ait alt ölçekli plan olan 21.05.2005 onanlı 1/1000  l ekli Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planına işlenmiş olan 33 adet Dini Tesis (Cami) Alanı, sonraki süreçte hazırlanan 30.12.2011 onanlı 1/5000  l ekli Tarihi Yarımada Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı ve 04.10.2012 onanlı 1/1000  l ekli Tarihi Yarımada Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planında:

14 adet kayıp eser rekonstrüksiyona yönelik bilgi ve belgesi olduğu ve özgün yerinde ihya edilebileceği için dini tesis (Cami) alanı olarak ihyası önerilmiş, ayrıca İstanbul  niversitesi  apa ve Cerrahpaşa Tıp Fakültesi arazinde işaretlenmiş ve  niversite alanında kalan 5 adet kayıp eserin de ihyasına yönelik "Planda gösterilen  niversite sağlık tesisi içinde Tarihi Yarımada Kültür Varlıkları Envanteri ile mevcut ve kayıp eski eser araştırma

envanteri'nde yer alan korunması gerekli anıt eser, sivil mimarlık örnekleri ve kayıp eserler ihya edilecek ve mahreç sağlanacaktır." Plan Notu getirilerek ihyalarının önerildiği,

6 adet kayıp eser sosyal donatı alanı lejantında kalmakta olup; 6 adedi özgün yerinde ihya edilemediği ve rekonstrüksiyona yönelik bilgi ve belgesi olmadığı için, çevresindeki plan şartlarına uyumlu olarak sosyal donatı alanları olarak ayrıldığı,

8 adet kayıp eser sosyal donatı alanları dışında çeşitli fonksiyon alanları lejantında kaldığı, 7 adedi özgün yerinde ihya edilmediği ve rekonstrüksiyona yönelik bilgi ve belgesi olmadığı için, 1 adet eser özgün yerinde olmasına karşın rekonstrüksiyona yönelik bilgi ve belgesi bulunmadığı için diğer fonksiyon alanları olarak ayrıldığı,

99 adet dini tesis (Cami) yapılarından; 2 adet caminin farklı isimlerle iki kez yazıldığı, 3 adet cami plan onama sınırı dışında Turizm Alanında, 4 adet cami mevcut yol alanında kaldığı, 1 adet camide kayıp eser bilgi paftasında yer almadığı,

99 adet Cami-Mescid yapısının 19 adedi Plan Kararları ve Plan Notları ile ihyalarının önerildiği, 32 adedi sosyal donatı alanları, 38 adedi ise; taşıma yolu ile oluşturulmuş parsel olduğu, üzerinde tescilli eser olduğu, rekonstrüksiyona yönelik bilgi ve belgesi olmadığı ve Koruma Kurulunca hakkında tescil kararı alınamadığı, parsel üzerinde muhtelif yapılaşmalar bulunduğu için Dini Tesis (Cami) Alanı olarak değerlendirilemediği ve diğer fonksiyon alanlarına ayrıldığı,

57 adet Tekke-Medrese yapılarının (1 adet medrese 2 kez yazılmış, 1 adet Tekke-Medrese yapısı plan onama sınırı dışında Turizm alanında, 3 adedi de mevcut yol alanında kalmaktadır) 2005 onanlı Tarihi Yarımada imar planlarında 45 adedi sosyal donatı alanları olarak ayrıldığı, sonraki süreçte hazırlanan 30.12.2011 onanlı Tarihi Yarımada (Fatih) Koruma Amaçlı Nazım İmar Planında ise 42 adedi sosyal donatı alanları (2 adedi özgün yerinde ve rekonstrüksiyona yönelik bilgi ve belgesi olmadığı, 1 adedi rekonstrüksiyona yönelik bilgi ve belgesi olmadığı için sosyal donatı alanı olarak değerlendirilmemiş) olarak değerlendirildiği,

30.12.2011 onanlı Tarihi Yarımada (Fatih) Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı doğrultusunda hazırlanan 04.10.2012 onanlı 1/1000 ölçekli Tarihi Yarımada (Fatih) Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planı' na ait plan notlarında;

"I-9. Tarihi Yarımada'da; Korunması Gerekli Kültür Varlıkları Envanterinde yer alan Taşınmaz Kültür Varlığı anıt eser yapıların (medrese, han, hamam, sıbyan mektebi, tekke vb.) asli fonksiyonu ile kullanılması esastır. Bu yapılara özgün işlevinin güncelliğini yitirmesi veya yok olması sebebiyle özgün işleviyle kullanılamaması durumunda ise asli fonksiyonuna en yakın çağdaş işlev veya ilgili kurum ve kuruluşların uygun görüşü alınmak kaydıyla, içinde yer aldığı bölgenin ihtiyacı doğrultusunda asli fonksiyonuna yakın eğitim-sağlık-kültür-idari tesis gibi kamuya açık yeni işlevler verilecektir. Planda gösterilen korunması gerekli Taşınmaz Kültür Varlığı (tescilli anıt eser ve sivil mimarlık örneği yapılar) eserler ölçek hassasiyetinde şematik işlenmiş olup; yapı oturumu ve gabarilerinde ilgili Koruma Kurullarınca onaylanmış restorasyon projeleri doğrultusunda uygulama yapılacaktır. Yerinde mevcut olmayan kayıp korunması gerekli Taşınmaz Kültür Varlığı (tescilli anıt eser ve sivil mimarlık örneği yapılar) eserler; eser araştırması ve arkeolojik kazı sonucu elde edilecek bulgu ve temel izleri, rölöve, restitüsyon ve rekonstrüksiyon projeleri ilgili Koruma Kurulunca değerlendirilerek alınacak karar doğrultusunda uygulama yapılacaktır..." denildiğinden ve ayrıca Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Kurulu'nun 05.11.1999 gün ve 660 sayılı "Taşınmaz Kültür Varlıklarını Gruplandırılması, Bakımı ve Onarımları" konulu İlke Kararı ile tanımlanan yeniden yapma (Rekonstrüksiyon) maddesinde ve İstanbul IV Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulunun 02.07.2008 tarih ve 2175 sayılı kararında belirtildiği üzere bahis konusu eserler hakkında Koruma Kurullarınca henüz karar alınamadığından kayıp eser bilgi paftasında yer alan Tekke-Medrese yapılarının konturlarının planlara aktarılmadığı,

55 adet (11 adeti mevcut yol alanında, 1 adeti taşınmış) sivil mimarlık örneği yapıları 2005 onanlı Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planında; 22 adedi sosyal donatı alanları 21 adedi ise çeşitli fonksiyon alanları olarak ayrıldığı, sonraki süreçte hazırlanan 30.12. 2011 onanlı Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı ve 04.10.2012 onanlı Tarihi Yarımada (Fatih) Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planında ise söz konusu sivil mimarlık örneği yapılarından 18 adedi sosyal donatı alanları 25 adedi ise (7 adedi özgün yerinde ve rekonstrüksiyona yönelik bilgi ve belgesi olmadığı, 18 adedi rekonstrüksiyona yönelik bilgi ve belgesi olmadığı sosyal donatı alanı olarak değerlendirilememiş) çeşitli fonksiyon alanları olarak ayrıldığı,

Tarihi Yarımada Koruma Amaçlı Plan çalışması ile; Suriçi'nde bugün mevcut olan olumsuzlukları ortadan kaldırmak; dünya kültürleri arasında farklı bir odak teşkil eden yapısını dikkate alan ve bu farklılıkları öne çıkaran, evrensel düzeyde taşıdığı tarihi, kültürel, mimari öz değerlerine sahip çıkan ve tarihi kültürel değerleri ile özdeş, geçmişte olduğu gibi günümüzde de bir dünya kenti statüsü kazandırmak üzere tarih, kültür, bilim, sanat, ticaret yönlerinden özgün kimlik yapısını sağlamak; geçmiş ile gelecek arasında kurulabilecek sürekliliğin niteliklerinin ortaya konulmasının amaçlandığı,

Bu doğrultuda hazırlanan 1/5000 ölçekli Tarihi Yarımada (Fatih) Koruma Amaçlı Nazım İmar Planının plan ana kararlarına şeklini veren plan politikaları;

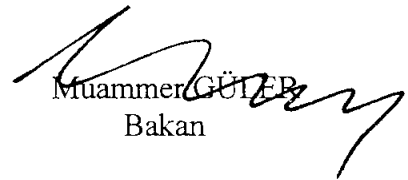
Tarihi Yarımada'nın evrensel düzeyde taşıdığı tarihi, kültürel ve mimari öz değerleri korunarak, tarihi ve kültürel kimliği ile özdeşleşen kayıp anıtsal eserler ve önemli sivil mimarlık örneklerinin de tarihi dokuya entegre edilerek kazandırılması gerekli ise yenilenmesi,

Dünya kültür mirası listesinde yer alan Tarihi Yarımada'nın kültür işlevini üstlenmesi için pek çok eski esere kültür fonksiyonu yanında işlevsel koruma anlayışına uygun şekilde bölge ihtiyacı donatılar da verilerek, bunların korunması, yaşatılması kayıp eserlerin ihyası şeklinde belirlendiği,

Ayrıca, 30.12.2011 onanlı Tarihi Yarımada (Fatih) Koruma Amaçlı Nazım İmar Planına ait Plan Notlarının I.11 maddesinde "tarihi ve kültürel değeri olan eski eserlerin, tabiat varlıklarının tespiti halinde bu eserler ve tabiat varlıkları gerekli belgeleme çalışmaları yapıp, Korunması Gerekli Kültür Varlıkları Envanterine eklenerek, taşınmaz kültür ve tabiat varlığı ile parselinin kullanımı hakkında Koruma Kurulu'na alınacak karar doğrultusunda uygulama yapılacaktır" denilerek, kayıp eserlerin ihya edilmeleri kısıtlanmayıp, sürekli ve daim olmasının öngörüldüğü ve sağlandığı,

Üçler mescidi kayıp eser bilgi paftasında kayıp eser olarak işaretlendiği, söz konusu eserin günümüze ulaşmadığı, yerinin boş arsa olarak durduğu, söz konusu alan 30.12.2011 onanlı 1/5000 ölçekli Tarihi Yarımada (Fatih) Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı ile bu plan doğrultusunda hazırlanan 04.10.2012 onanlı 1/1000 ölçekli Tarihi Yarımada (Fatih) Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planında kamu kullanımına yönelik Sosyal Kültürel Tesis Alanı olarak düzenlendiği, rekonstrüksiyona yönelik bilgi ve belgelerinin temin edilmesi sonrasında ilgili Koruma Bölge Kurulunca korunması gerekli kültür varlığı olarak tescili ile söz konusu kayıp kültür varlığının ihyasının gerçekleştirilebileceği anlaşılmıştır.

Bilgilerinize arz ederim.

Muammer GÜTER
Bakan

DAĞITIM :
Gereği :
TBMM Başkanlığına

Bilgi :
Başbakanlığa